

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **60** coroane. — Pe săse luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Correspondențe

Să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Seriozii nefrancate se refuză. — Articole nepublicate se ne împozăză.

Prețul inserțiunilor, după invocale**Abonamentele și inserțiunile**

Să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări**Îndunari răslete****Alegerile!**

Tara le aşteaptă cu deosebite sentimente. Massele poporului nutresc nădejdi de mai bine. Iluzii, ce nu îl se par deserte, au și oamenii politici din provinciile alipite.

Sefii politici din București și partizanii lor, judecând după organele de publicitate ale partidelor, privind în față alegerilor cu o îngrijorare și cu o teamă oarecare. Nemulțumirea celor mulți, caruia expriat, că programele au servit până acum ca podobă la acoperirea poftei de putere, s'ar putea să producă durerosă surpriză pentru ambițiozii văduților de situații.

Deocamdată lumea bucureșteană, care profita de rasboi, petrece cu o serie de plăceri cum nu s'a mai pomenit în cetatea veselă a lui Bucur: La sosea, la teatre, la cafeene, la cabareuri, se înalță în fiecare noapte cântecul și sgomotul iubitorilor de trai și chef. Să fie oare semnul, că domnii aceștia lărmuiți își petrec în ajunul disperărilor lor?

Se va instăpnă asupra fărăi, în toata întinderea sa, un nou suflu, în care cel puțin unele din retele imbrătrânești să moară, dreptatea să fie mai multă, cinstea mai la lumină, și păcatul mai la umbră?

Semnele din atâtdea locuri arată, că dacă România intregită, dormice și ierătoare, și-a deschis bogăția de posturi, la acestea să devă cumplită năvală, — dar asta era de prevăzut.

Și eardă, ca de obicei, nu caracterele și principiile au să îasdă biruioare, ci mai ales curajul, și îndrenea, și «bunvoiña» unui sau mai multor «prietenii» ca treceare acolo unde trebuie.

Înțeles-ai tu, tinere naiv, de bună speranță? Dacă ai înțeles, nu însemnează să-ți incovoi spinarea. Dimpotrivă.

Căsătoriile!

Doritorii dă se înrolă în jugul căsătoriei nu rămân cu nimic îndărătuți marelui eveniment egozat al vremilor actuale.

Mica publicitate este mai bogată ca ori când în anumitorii acest soi. Un tîndar, de atât și atât anii, cu vîltor splendid (mai și îndeosebită?) din familie bunt, cauta o «dsoardă» sau «dnă», cu dotă, fie moșie, fie numără, (cultă sau inculta, prezenta bunt sau mai puțin). Un ofișer invalid, infirmitate usoră, dorește să-și ia de sofie o văduvă, sau dsoardă, cu caracterul blajin

(sau cam așa), drăgușă (pe căt se poate), dar să aibă dotă, de preferință. În imobile, și să poată merge în străinătate. Un moșier caudă mână unei românce, cu înimă nobilă; dar dacă e bine situată, poate fi de neam strain. Altuia îl trebuie să buna gospodină cu numerar și moșie; religia indiferent, (naționalitatea doțo). O văduvă dorește căsătorie unui domn serios, cu venit de 20000 lei lunar. (Cătă modestie!)

O dominoșă (asta-i cu pretul!) în scop de «mariaj» vrea să facă cunoștință cu un domn titrat, stătura mijlocie, 35-40 ani, bran său blond; având — dșoara — economie de 50.000 de lei, cere venit aproape egal dela cel ce dorește să-i facă cunoștință în scop de mariaj... Si celealte, și celi de la.

Dacă an cere ca doritorii și doritoarele de avert ce să căștigă pe calea aceasta, să-și săcusească numele în «Mica publicitate», administrația ziarului ar fi probabil nevoie să-și destinționeze rubrica. Paguba ar fi și zăorului, — dar căștigul al moravărilor publice. (x)

Scoalele confesionale

În sedința plenară consistorială din 5 August 1919 s'au petrecut mai multe lucruri însemnante, care e bine să fie cunoscute publicului nostru românesc pentru orientare. Cunoscând ținuta organelor noastre școlare, mai ales acumă la începutul anului școlar, în afacerile scoalelor confesionale, cunoscând ținuta corectă și preventivă a onorabilului Consiliu Dirigent Român, care din ferice este acumă la cărmă, nu vom orbeca, ci vom merge drept, pe căile largi, ale corectității și înțelegerii reciproce.

Comitetul gimnasial ortodox-român din Brad, în înțelegere cu reprezentanța gimnasiului, a adresat încă în primăvara acestui an o cerere Onorabilului Consiliu Dirigent Român, arătând nevoie instituției și lipsa de mijloace materiale la terminarea edificiului gimnasial, la salariarea profesorilor, la procurarea mijloacelor de învățământ. A mai arătat și trebuința arăztoare de a se completa gimnasiul la 8 clase, și a cerut un ajutor anual de 400.000 coroane.

Comitetul gimnasial a propus Consiliului Dirigent un acord, cedând statului numirea de director, numirea de profesori, disciplinarea acelora, facerea planului, disciplina școlară, controlul, cu un cuvânt să statului toate atribuțiunile bisericii făță scoalele confesionale, rezervând gimnasiului numai numele de gimnasiu confesional.

Lucrarea aceasta o să facut organele scolare din Brad de capul lor, rezervând pe seama consistorului numai o participație mică, anume să fie avisat despre acestea.

În acut adresa Consiliului Dirigent comitetul gimnasial a susținut, că toate aceste lucrări le-a făcut cu prealabilă cunoștință aprobatore a unui asesor consistorial, pe care l-a arătat și nominal.

Actual acesta Consiliul Dirigent l-a derivat în competență Consistorului arhiecean înainte de a lua el hotărâri în meritul complexului de drepturi ale confesiunii, la care organele inferiore ale aceluia institut au renunțat.

În sinul Consistorului actual acesta al comitetului gimnasial a produs o adâncă măhnire. S'au luat hotărâri, care au fost comunicate și Onorabilului Consiliu Dirigent Român, și comitetului gimnasial.

Esența acestor hotărâri este, că biserică sustine caracterul confesional al gimnasiului din Brad, și toate drepturile bisericii, isvorite din autonomia ei, deci alegerea directorului gimnasial, instituirea, disciplinarea, dotarea profesorilor, conducere instrucționii, controlul învățământului, deci întreagă viață scoalei rămâne și acumă în mână bisericii, cum a fost în trecut.

Comitetului gimnasial i se arată rătăcirea în care a căzut, și se îndreaptă spre calea cea bună. Asesorul consistorial, despre care s'a afirmat că a știut de lăzările comitetului gimnasial, și că și-a dat consensul aprobatelor la cele făcute, a desmînțirea să luce în procesul verbal.

În fruntea acestei ținute denme a bisericii intră apărarea drepturilor sale autonome a stat și cu târje a stăruit elementul laic din Consistorul arhiecean. O spunem aceasta spre cinstea mirenilor noștri conști de misiunea națională culturală a bisericii și în statul român.

Au fost momente înălțătoare a vedea cum elemente mirene se lipesc de biserică și de soartea ei.

Să spus la ileala faptul, că Consistorul mitropolitan numai în zilele trecute s'a prezentat la șeful resortului de culte, la președintul Consiliului Dirigent Român și prezentând un Memorium, a cerut ca biserică ortodoxă-română de aici să fie despăgubită pentru toate nedreptățile din trecut, și să fie pusă și în privința celor materiale pe o treaptă cu celealte biserici. Despăgubită și ridicată pe treaptă dreptății și a vredniciei ei, numai după aceea va fi să urmeze ajutorarea bisericilor după dreptate.

Tinuta aceasta a bisericii ar fi desăvăzătă, când am abandonă școalele.

Nici o confesiune din patria noastră nu și-a dat drepturile sale autonome, mai ales în ce privește școalele. Așa voin face și noi.

Susținem școalele, cu ajutorul dela statul român, care judecând trecutul bisericii, nu îi va denega meritul de a fi lucrat pentru neam, de a fi petezit drumul spre a ajunge azi la România întregită.

Progresul democrației

III

Absolutismul e disprențul omeneimii, al nobililor pentru vulg, al ierarhiei pentru mireni. Voltaire înțorceță disprețul asupra nobililor și clerului. Rousseau proclamă admirarea pentru omul de rând și pentru mireni întronându-i pe pedestalul admirării. Revoluția aducea cu un corolar cinismul lui Voltaire și sentimentalismul lui Rousseau. Anumite inconveniente găsim și la acesta. Seria umanitate cu literă mare și trecea pe lângă menocorul prieten proletar din drum lăsându-l în grija străinilor, preamărea căsătoriei și trăie în concubinat, glorifică instincțiile naturale ale iubirii parintesci și părisă cei cinci copii infundați în speluncă unui azil, aducând în perioadele de ingrijitorii în stabilirea identității copiilor pustii. Așa era și sistemul lui filosofic, cu fulgerul de inteligență și isbuință de admirare, și imediat potenții comune. Tesa lui despre egalitatea valorii individuale în starea naturală a omului, care e la temelia contractualui social, — nu o mai acceptează nici un bărbat de sănătate.

Apoteoza omeneimii lui Rousseau nu produs un respect nou pentru acesta, nici n'a deschis calea unor noui studii despre om.

Preludiile revoluției franceze erau ideile și sentimentele produse de acești bărbați: distrugerea respectului față de rege și cler, și glorificarea valorii celor de jos. Revoluția franceză răstoarnă societatea, nimicește imperialismul și proclama drepturile omului.

Intrupătarea revoluției a fost Napoleon, care n'a fost francez, ci italian corcian, dar un fel al revoluției prin excepțională. Virtuțile lui, defectele geniu lui, în-

conștiiente toldeană în revoluție, urmăresc finta distrugerii, au caracter negativ și nu se manifestează în sens pozitiv. Revoluția franceză e încoronarea voinei de sine a unei mari națiuni.

Legea care avea să înfrâneze și biserică să vegheze — s'ar prăbușit complet, desnădăjduit și iremediabil. Cărmaciu unei corăbii și aruncat valurilor și pasagerii neexperții dețin conducerea, neavând nici o cunoștință de legile navigațiunii.

Așa apără revoluția franceză. Într-o zi multimea triumfală conduce pe regele cu alai în Paris și mână il pune pe șeafod.

Întrețeașă cultul zeitii ratiunei, iar mâna mai mare preotilor, Robespierre, își perde capul la ghilotină. Napoleon intruțează acest spirit de neînfrântă voinei. Uneori sentimentele lui sănătate cele mai nobile și îndată cele mai joscnice, un erou și un brigant, un Marc Aureliu cu dictii de sfânt, și un Nero cu fapte demonice, lubitori de libertate și cel mai îndărât Cezar. Sunt forțe externe și interne atotputernice, care opresc pe om dela comiterei de acte provocate de impulsul irresistibil al clipei ca: lege, opinie publică, constituția, religie, — de nici una n'a tinut sănătate Napoleon, și asupra lui n'au avut nici o influență. De cum a plecat în campania din Egipt, el n'a mai cunoscut nici o lege, nici o autoritate, decât voinea sa.

Intreagă viață sa și-a răs de opinia publică a Europei și a fost creatorul și stăpânul opiniei publice a Franței. Conștiință nu avea, religia nu era o putere, căreia să i se supună, ci o uneală ca să tărască pe alții sub ascultarea sa.

Vreme de 15 ani cat a stat la cărma Franței, Europa privea îngrozită un imperiu cu trupul incins în platou, stăpânit de o voineță neînfrânată, de-asupra legilor existente, neînfluită de opinia publică, nesupusă conștiinței, neînfrânată de religie. Toată lumea se cutremura ca în față unui monstru teribil. Dar în Franță operă acel spirit distrugător având în față sa fantomă imperialismului, pe care o atârcă în răsăruiri Luther, Copernicus, Bacon, Cromwell, Voltaire și Rousseau.

Duhul revolutionar francez aplică lovitura de grăje imperialismului suportat de inchisitori în Spania, desfășurăți proprietatea papală în Italia aplică mirul sfânt

principiului național, care triumfă în Germania unită, în Italia unită și se încoronează cu ultimele rezultate ale răsboiului mondial, când steagul nostru tricolor flutură pe zidurile Budapestei, ca un simbol că și cei mici au drept a umplea un rol necesar pentru progresul totaliei omenimii, și jertfa și vrednicia prețuiesc o unanimitate recunoasătoare justificată.

Cărmuirea constituțională datează în Europa dela revoluția franceză încoace și sunt felii ei. Poporul de rând e recunoscut, dreptul lui la viață, dreptul asupra producției lui, averii lui, sufletului lui și cultivării lui. Muncă, cultura, individualitate morală, atașate pe lângă ceea ce prefac din stâncă din formă subdă măiestruilui sculptor al vremii și a progresului cea mai perfectă operă de artă. Muncind, în răbdare, se va întâlni de acum înainte și neamul nostru cu toate popoarele înainte la desăvârșirea personalității tipului omenește ideal, după care se va modela fiecare individ.

Aveam măngârea să găsim acel tip în cărțile evangeliei, în personalitatea lui Isus Hristos, în indicațiile conștiinței creștine, în filosofia idealistă, ar nu în retele anarhiștilor și a socialistilor, în preceptele filosofilor materialiști, în biserică de fene, de immoralitate și de glorie desărăcată a lui Vaal, ci în altarele nepronosticate ale lui Hristos, care spălă, arde, vinește și consințește ce este trăinic și sfânt în învelișul de sgară a tărânci pământești.

Trandafir Scorobet.

Principalele moștenitor româneni
Carol a renunțat la tron. Biroul de presă șestează, că principalele de coroană Carol a trimis Regelui Ferdinand o scrisoare prin care renunță la drepturile sale de moștenitor al tronului. Prințul se roagă să fie primit și mai departe în serviciul armatei. Moștenitorul al tronului va fi acum principalele *Nicolae*.

Reforma electorală și agrară. Cu prilejul zilei onomastice a Maiestății Sale Regelui Ferdinand, s'au semnat decrete-legi electorale și agrare, pentru Ardeal și Bucovina. Semnarea s'a făcut în palatul Sinaia, unde s'au prezentat toți miniștrii pentru a felicită pe suveran.

FOIȘOARA

Cântec nou

Mătasa codrului trăsare
 De un cântec nou, de-o doină nouă:
 În străucine cea de răuă,
 Izvor din lanțuri frântă'n două,
 Din norii negri de furtună
 Din vîjilie ce sbucinăse,
 În ceasul, care se 'mplinise,
 Din albe și 'ndrâznețe vise;
 Din tineretă, ce-o ceruse
 A pîrși sfântă palpătore,
 Ca dragile-i mărgăritare,
 Să murie aite hotare.
 Il cantic frajii și sojorei,
 Ce se iubiră de departe,
 Un zîmbet drag din el străbate
 În locul lacrimi svântate.
 Râsună dulce, și ne cheamă,
 Că 'n undă să măntuioare,
 Râsare-a crucii sfântă floare
 Spre drumuri drepte călătoare.

Si doina cea de biruință
 O cântă 'n lan de spice grele
 Voinici cu piepturi de ojole,
 Si glas de fețe subjirele.

Pătrunde lin în zâri pierdute,
 În aurul curat ai firii,
 De pe cărările 'nfrâții
 Spre soarele dumnezeuzierii.

Elena din Ardeal.

Refugiații Ardealului

— Scrisori din pribegie —

de Dr. Ioan Mateiu.

(Urmare)

Si o dorință aprinsă ne scormonează atunci să părăsim vaseanele și îmbrăzându-ne frații să le dăm și noi mână de ajutor. Dar zilele aveau să n' se macine chinuțe, departe prin stepele Rusiei, cu dorul jahie după Ardealul nostru lăsat în suferință. Cine săle cănd va străluce și acolo lumina care plătește azi cu atâta înălțăcare peste cumpările Basarabiei. Da! cine și? Credința noastră e mare și ori cat da

grele ar li îspite și năcăzurile ce ne așteaptă, noi nu ne indoim în dreptatea veclinică, care trebuie să vie și pentru noi. Puterea ei ne mai îmbărbătează să trecum Nistrul cu nădejde, că în curând vom vedea iarăși pământul iubit al Moldovei invadat.

În frântărearea aceasta grea treceau cearurile de drum, apăsătoare ca păcatul și lungi ca anii de suferință. Ce viață duceam noi în aceste vaseane! Orămdăji căză 25 la un loc impreună cu bagajele, stăteam toată ziua înținși pe cele două rânduri de scănduri așezate unele peste altele de acurmezișul. Ele ne erau locul de mânare și de dormit. Opt zile și opt nopți nu ne-am desbrăcat, rufole nu ni le-am schimbat, abia dacă mai apucam să ne spălăm obrajii cu cete un pumn de apă lăsat în grabă prin gălăge rusești. Căci deodată trenul pleca neașteptată ca să, în multe rânduri pribegie rămâneau prin gări privind desnădăjuși spre vaseanele ce se pierdeau în zare.

Fără că și fară gazeți la noi, simțam cum ne cuprinde o porosă de intuneric, care se întărește pe fețele brăzdăte ca o pedeapsă nesufletește. (Va urma).

Citind ziarie

Înțelepte vorbe se scriu în Sistemul Tânăr: Înălțările pre mari amețește capetele săbii. Bulgarii și-au închis în 1912 că sunt japoziști Europei și prusenii Balcanilor. Căteva luni mai târziu înregistrau tratatul de la București. Să ne ferim deci de legătarea dulce a zborului pe aripi unei fantazi prea aprinse. Isipitele imaginației să opunem neconentit frăui unui bun și robust.

Să nu ne închipuim că, dacă am luat București, toate capitalele sănt la discrețunea noastră și că, dacă armata noastră a băut pe urguri, e datoare de-acum să bată pe toată lumea. Nu.

Dacă nici în cealătă extremă să nu cădem. Nu e bine să fiu Don Chijote, dar nici nu trebuie să împingă modestia până acolo încât să cer scuze tăharului, care îl să râdă în spate, că nu-l i-a lăsat să te gătești.

Drumul cel mai bun este și aici cel dela mijloc, acel care merge între isipitele imaginăției și scrupoalele exagerate ale modestiei, călăuzindu-numai de realitate.

Realitatea, ceea ceace nu trebuie să încetăm de a repetă, ceea ceace trebuie să avem ne-contenit în vedere.

Care este situația reală a țării după capitularea Budapestei și dezarmarea Ungariei?

Cea dințăt urmăre a capitulării Budapestei, este că aliații nu încearcă să ne cunoască.

Până la ocuparea Budapestei puterile aliate nu au avea idee exactă despre ceea ce este și despre ceea ce poate România.

In concepția lor, România nu se deosebea prea mult ca putere de Cehoslovacia și Polonia. Era ca însemnată, era socotită mai jos decât Jugoslavia și chiar decât Ungaria.

Distrugerea în 10 zile a armatei ungare — la două săptămâni după aceasă armată invadătoareasă o treime din teritoriile Republicii Cehoslovace, și în același timp în care în Jugoslavia se desfășurăea steagul revoluției și al anarhiei a deschiș în slărgii ochii aliaților noștri.

Aliații săi acuzau cîteva săntăină.

In jurul nostru nu au avea prea mulți prieteni. Dar nici nu sănătățim cu forțe adevarăte. Dacă aruncăm o privire pe hârtă, vom vedea că dela Rin până la Ura, nu este decât o singură țară cu ordine statonnică și cu o armată capabilă de luptă. Această țară, cu voia Celui de sus, este România.

Dacă puteri mari, însemnă numai țări înținse pe două sau trei continente, România este — o foarte mică putere.

Dar, când aceasta clasaifică se face după energie pe care un stat poate să o desfașoare, atunci constatăm că în acest moment România este apă și să desfășoară în afără o energie mai mare decât a oricărui putere europeană continentală, afară de Franța și Italia.

Nu este numai meritul nostru, ci și al împrejurărilor care ni-au dat actuala situație punându-ne între țări cu vechi întocmiri prăbușite și țări nouă încă închegăte.

Oricum, ne bucurăm acum de o situație excepțională. Să ne dăm seamă de dănsă și să profităm așa cum se cuvine, ca omul care a trecut prin multe și stăte să pretulască o clipă de noroc, și nu ca felul de banii gata care răspinge în vînt comoriile, umblând după satisfacții goale și desparte.

Să ne asigurăm, nu măguriluri, nu recunoașteri umflante și goale, ci folosire reale.

In primul rând să înălțăm orice pretenție de tutela străină în casă la noi.

O Ligă, fie ea și a tuturor națiunilor de pe glob, care nu a fost înălțată să-l ia urechi pe Bela Kuhn și care l-a lăugădit să-si împlimănească timp de 10 luni toate fantaziile, nu va putea să ne impue nouă o tutela, pe care nu am meritat-o prin nimic.

In al doilea rând, să nu uităm că niciodată nu poți obține pacea mai ușor, decât a două zi după victorie. Să ne împărcăm că mai repede ca toți vecinii care vor arăta dispuși să îndrumă cu noi legătură de vecinătate loială și sinceră, oricum sănumi ei.

Să profităm de acest moment, să ne asigurăm pacea ca astfel, rezolvând problemele interne, să ne putem pregăti mai bine în vederea eventualităților de măne, care pot fi și mai grele ca cele de azi. Să nu fim îndărjiți unde nu trebuie, și moi acolo unde trebuie să simăndărjiți.

Altă capitală?

Ministrul fără portofoliu, d. V. Goldiș, își exprimase nu de multă parere, că *Odăju* ar fi cea mai potrivită capitală a României întregite.

Prin-ministrul, d. Ionel Brătianu, la banchetul ce se oferise la Brașov, a intervenit într-un toast în favoarea *Brașovului*.

Despre o astfel de strămutare a capitalei, confrângă dacia scriu următoarele:

Designăr că în momente când ne coplescese atâtă probleme urgente, o discuție pe tema strămutării capitalei nu-i la locul ei, sau este o simplă discuție de vacanță, când lipsesc subiectul și evenimentele, — ceea ce nu-i cazul în vara lui 1919.

Dela început trebuie să simă bine stabilită asupra unui punct: strămutarea unei capitale existente este legală de imense dificultăți tehnice și de numeroase pedești în ordinea semnificației și istorică. O capitală nu se poate schimba numai din capriciu, mai mult ori mai puțin politic, sau pur și simplu din dorință de simțirea fără ca noua configurație geografică a țării.

A invocă pilda capitalei americane, Washington, oraș linșor și fier de zarvă marilor centri și de influență și de care mulțimea acestora o poate exercita asupra condusorilor săi sau pe nepotivită, și antidemocratice. Se scăpa în primul rând din vedere, că nu noi suntem Anglia-Saxonii și, prin urmare, pilda este nefericită aicea. Căt privește influența mulțimii, este impresionabilă, supră oamenilor de guvern care ar avea de calm și linșor depălă în acțiunea lor conductoare, sănse înclinări a credinței tomării contrarul. Guvernările au tot interesul să trăiesc chiar în mijloca mulțimii, că mai apropișă de ea, pentru că s-o poate conduce cu adevarat în unele împrejurări excepționale, pentru că să se conducă ei însăși totdeauna după ceea ce numim astăzi opinie publică.

Un exemplu foarte apropiat de temperamentul nostru este desul de elovent în sensul contrar: *Parizul*. Capitala republicii a fost, poate, unul din cele mai însemnante elemente care au determinat victoria. Sufletul marelui război a galvanizat toată națiunea franceză în momentele cele mai critice, iar Parizienei risipiră prin diftele unități ale armatei au fost elementul cel mai de seamă pentru ridicarea și întreținerea moralului ostiașej. Să rolul Parisului în viața Franței a fost covârșitorul todeaua, nu numai în vremurile de răsobol.

Poate că bucureștenii noștri nu vor fi îșos în răsobolă la înălțarea parisienilor și îl vor căuta Bucureștiul nu vor putea juca cîciocăniștă lumea rolu Parisului, — dar nu-i mai puțin adevarăt că marile capitale contribuie într-o foarte largă măsură la progresul ideilor și la grăbica lor însăși. Marile aglomerări, cînd adăpostesc și sediul guvernului, sănt totdeauna laboratorii de găndire și de acțiune mult mai active, decât atunci când sunt simple aglomerări comerciale.

Sub acest raport, Bucureștiul au un mare rol de îndeplinit în România, și ar fi placat să străgeam orașul misiunii sale de capitală a românilor începând cu elipsa, cînd e pe punctul să și-o îndeplinească efectiv.

Stirile zilei

In urma sfintei sărbători de Ioi, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, numărul proxim al ziarului nostru apare Vineri după amiază.

Doxologie. Duminecă în 11/24 August a. c. fiind aniversarea onomasticei Maiestății Sale regelui Ferdinand, prima aniversare în România Mare, în întregă arhidiceză noastră s'a dispus serbarea a cestei zile însemnate în viață neamului nostru.

In biserică catedrală s'a serbat sfânta liturghie în sobor, prin asesorii consistoriali Matei Voileanu, Lazar Triteanu și Dr. George Proca, asistenți de diaconi Dr. Octavian Costea și Dr. Gheorghe Comșa. După terminarea sfintei liturghii s'a făcut

ceremonialul rugăciunii de mulțamită cu rugăciunea în genunchi după tipicul bisericii, cu care ocasiune alesorii consistoriali Nicolae Ivan prin o frumoasă cuvântare ocasională a scos la iveală importanța zilei și rolul conducerii al Maiestății Sale Regelui în luptele pentru realizarea idealului nostru național și al unirii tuturor românilor.

La aceste serberi, de adevarată înălțare susținutească, au luat parte întreagă oficialitatea din Sibiu, comanda militară în frunte cu generalii, Consiliul Dirigență Român, cu toate resorturile, numără public ales.

Căt de adânc este înrădăcinată în constituația poporului nostru alipirea de dinastie și recunoșința față cu Maiestatea Sa Regele nostru, și față cu armata viețează, a dovedit-o și manifestarea publică în biserică și în orașul întreg.

Evenimente din Budașteea. Se comunică din Budașteea că arhidiacule losif a informat oficiali generalii aliați despre constituirea guvernului său și de intenținea de a începe alegerile generale, pe baza sufragiului universal, imediat ce se va convoca Adunarea Națională. Generalii aliați său și marginții să lăsă de acese declarări pe care le vor susține conferenție.

Se mai anunță din Budașteea că o parte din trupele române a părăsit (2) orașul.

Rechizitii în Ungaria. Serie *Villorul*: «Rechizitii de vite, de alimente și de mașini agricole ce se fac în Ungaria, nu sunt decât o justificare narativă pentru tot ceeace armatele ocupante au furat din România. Afără de aceasta, s'a decis ca primele transporturi din aceste materiale care vor ajunge în România, să se dea familiilor celor morți pe front și acelora care fiind sub arme, mobilitați pe frontul Tisei, nu au putut să-si muncească pământurile. Familiile acestor ostașii li se vor da alimente care să le ajungă până la vîitoarea recoltă».

Ziarul *«Le Temps»*, apără punctul de vedere românesc în chestiunile rechizitilor și blocărilor Budașteea, și zice:

Cămpile Ungariei sănt pline de vite furate. Căile ferate maghiare sănt bogate în material furat și el. Ziarul adaugă, că bogăția recoltelor de cereale din Ungaria va îndestulă toate necesitățile, numai ordinea internă să fie restabilă.

Deala Cluj. A sosit Duminecă la Cluj profesorul bacteriolog, dr. Victor Babes, stabilindu-se acolo ca profesor universitar. Colegiul sări și studenții îl au făcut o călduroasă primire.

Aviz. Terminul pentru prezentarea la stampile supleteor a bileteelor de coroane emise de Banca austro-ungară se încheie în 28 August 1919. Locurile de colectare a acestor bilete, sănse băncile din sedile unde au funcționat comisiile de stampilare, sănt îndatorate a prezentei sume adunate la locul central de stampilare supleteor în Sibiu (colonia societății de asigurare «România»), cel mult până inclusiv la 1. Septembrie 1919. Bancometele prezentate după acest termen nu se vor mai admite la stampilare. — **Resortul Finanțelor:** dr. A. Vlad.

Cazuri de moarte. Din Roma se vestesc teroriste renunțătorul compozitor *Leoncavallo*, autorul operei *Balzaz*. A trăit 61 de ani.

In Paris a răposat fostul ministru de externe rusesc *Izvolski*, reprezentant al Rusiei la Paris.

Exploatarea pădurilor. Conferența dela Brasov, în cîștigarea Infilariei unei întreprinderi în scopul exploării pădurilor și prelucrării lemnului, s'a înțins la 17 I. c., participând reprezentanți ai diferitor instituții financiare, comerciale și industriale. Conferența a fost condusă de dr. C. Missis, care a arăstat cîte se le oferă în scopul regulařii consemnatului cu lemn. La propunerea dr. I. Mețianu, conferența a ales o comisie de 12 membri, care să se contact cu fundatorii proiectatilor întreprinderi pentru pregătirea lucrărilor impreună cu Infilaria societății.

Teatre in Sibiu

Cinematograful Orașului, Piața Hermann. Directoră: D-na M. Scholtas.

Miercuri și Joi: *Noaptea Sfântului Bartolomeu*; de Sardou, mare film colorat în 8 acte. Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevís. Directoră: D-na Emil Toth.

Martii și Miercuri: Cel mai nou film cu *Henny Porten*. Începutul la ora: 9 seara.

Ad. Nr. 220/1919. (236) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-a vacant de învățător della școala confesională din parohia Ormidea, tracut Zarand, se publică concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salariul prescris de lege, cu toate adausile sistematice, plătit 500 coroane dela parohie, la restul dela stat.

Cuvari în natură și relut de grădină.

Cel ales e dator în Dumineci și în sărbători să ducă elevii la biserică și să cânte cu ei liturgia, asemenea are datorină de a provedia și școala de repetiție.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze în termenul deschis cererile instruite cu documentele cerute de lege subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta și la parohie spre a-și cunoaște și poporul.

Oțelui protopresbiteral gr.-or. al Zarandului. Brad, la 9 August 1919.

Pompiliu Piso
adm. protopres.

Nr. (237) 1-3

Concurs repetiț

Prin această se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea postului de paroh în parohia vacanță de clasa a III-a Almășul mic cu filia Archia.

Emolumentele sănt cele fascioane în coala B. pentru întregirea datejunei dela stat.

Cereri de concurs înzestrante cu documentele cerute sănt a se înainta subsemnatului oficiu protopopes. În termenul deschis, iar concurenții cu observarea prescrișorilor Regulamentului pentru parohii, se pot înfișa înaintea alegorilor spre a cănta, respective a oficia, a cuvântă și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 14/26 iunie 1919.

Oțelui protopresbiteral Deva în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 230/1919. (218) 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh, în parohia de clasa II, Chezi-Mărășu cu filia Șepdula. În protopresbiteral Treiscaunelor, se publică concurs cu 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sănt cele fascioane în coala B. Din veniturile altuarului $\frac{1}{4}$, compete cântărețului.

Cereri de concurs, instruite conform regulamentelor în vigoare, să se adreseze oficiului protopresbiteral în Brețcu (Bereczek).

Concurenții cu posibilitatea învățăturii a protopresbiteral să se prezinte în vreo-o Dumîneacu sărbătoarea în biserică din materă sprie a căntă, predica eventual a celebra.

Oțelui protopresbiteral ortodox al Treiscaunelor în înțelegere cu comitetul parohial.

Brețcu, la 15 iunie 1919.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Nr. 296/1919.

(244) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea de învățător della școala confesională gr.-or. din Ocna-superioră, protopresbiteralul Sibiu se publică concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt:

1. Salariul legal, anume: Dela comuna bisericăcească cor. 600, restul pe baza anilor de serviciu în învățătorului ales, precum și celelalte competiție se vor cere dela stat.

2. Relut de quartier.

3. Relut de grădină della comuna bisericăcească.

4. Lemne în natură, dela comuna politică.

Dela învățător, pe lângă instruirea elevilor de toate zilele și de repetiție, se cere să conduce corul bisericesc în Dumineci și sărbători în biserică.

Concurenții sănt îndatorați a se prezenta în comună pentru a se face cunoștu poporului.

Cereri de concurs provizore cu toate documentele preseritte se vor înainta oficialui protopresbiteral gr.-or. în Sibiu în termenul deschis.

Ocna-superioră, 20 iulie 1919.

Alexandru Vîrghineanu patriciu Curaș
proto-priest.

Văzut: Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 327/1919.

(212) 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Atanasiu Hopărian din parohia de clasă a II-a Fildoara-săscușa. (Răsobieni) se publică concurs cu termen de 30 zile în «Tel. Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt jumătate din toate veniturile fascioane la coala B. pentru congras; locuită în casa parohială provăzută cu suprafațăriile corisponzabile, cum și alte venite ce va ceda parohul de bunăvoie.

Concurenții sănt și ștearnele petiției instruite în ordine la terminal indicat la oficial protopresbiteral subsemnat, având a se prezenta în vre-o Dumineacu sau sărbătoare pe lângă învițăriile protopresbiteralului — la biserică — spre a căntă, celebra, predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 30 iunie 1919.

Oțelui protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Iovian Murășanu
proto-priest.

Nr. 309/1919.

(233) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-or. română din Ocna-inferioară, protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

Salariul legal după anii de serviciu ai celui ales; la acesta comuna bisericăcească contribuie anual cu cor. 600 solvibile în rate lunare antcipative, restul se va completa cu ajutor de stat.

Relut de grădină cor. 20 dela comuna bisericăcească.

Relut de quartier dela stat.

Invățătorul ales, pe lângă provederea instriucției în școală, este îndatorat a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a căntă cu el slântă liturgie.

Ocna-inferioară, 21 iulie 1919.

Isaia Popa
patr. președ.

Văzut.

Sibiu, 5 August 1919.

Pentru oficial protopresbiteral:

Nicolae Ivan
memor consistorial.

Cenzurat prin: Sublocot. Bucur

(228) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacanță de învățător della școala confesională gr.-or. din Ocna-superioră, protopresbiteralul Sibiu se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salariul prescris de lege, cu toate adausile sistematice plătit 400 cor., dela parohie, la restul dela stat.

Cyaruri în natură.

Cel ales e dator ca în Dumineci și în sărbători să ducă elevii la biserică și să cânte cu ei liturgia, deosemenea are datorină a predevea și școala de repetiție.

Doritorii a ocupă acest post să-și înainteze în termenul deschis cererile instruite cu documentele cerute de lege subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta și în perioadă la parohie spre a-și cunoaște și poporul.

Brad, la 9 August 1919.
Oțelui protopresbiteral ortodox român al Zarandului.

Pompiliu Piso
adm. protoprop.

Nr. 760/1919. (230) 2-3

Concurs

Pentru întregirea aor două posturi de învățători la școala elementară comună gr.-or. română din Jina se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt:

1. Pentru un învățător:

a) Din fondul școlastic grănităresc al folostului regimenter român I, de graniță 400 Cor. b) Din alodii comuni 400 Cor.

c) Eară restul întregirea legală dela stat.

II. Pentru celalăt învățător:

a) Din fondul școlar comun 300 Cor.
b) Eară restul întregirea legală dela stat. Ambii învățători mai beneficiază încă fiecare de reluatul legii de curăț, apoi căte 48 Cor, reluat de leme și 20 Cor, competență de grădină.

Ambii învățători alesi se îndatorăză a înstrău căntările bisericesti și naționale, — a conduce elevii și elevele la biserică în toate Dumineci și prânzicele de peste an și a căntă cu ei la și liturgie; — apoi a înfință un cor cu elevii adulți.

Concurenții au să-și înainteze petitionile lor concurențiale instruite conform legilor în viitor de subsemnatul școala școlar comună din Jina, u. p. Poiana, județul Sibiu și înainte de alegătorii să se prezinta în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în căntări.

Jina, în 30 iunie (13 iulie) 1919.
Scăunul școlar comună:

Președintele: Secretarul:
D. Pamfilioiu m. p. Ioan Savu m. p.
paroh. inv. director.

Văzut.
Sibiu, 16 August 1919.

Candid Popa
subrevător școlar

Nr. 104/1919. (209) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasă III-a Giiumăra, din protopresbiteral Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele fascioane în coala B. pentru congras.

Cei care reflectăza la acest post, sănătăți și inabilități răgurile de concurs impreună cu documentele cerute în termenul deschis subsemnat, iar concurenții pe lângă observarea celor prescrise în §-ul 33 al Regulamentului pentru parohii să vor înfișa înamică alegătorilor pentru a căntă resp. a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș la 26 iunie (9 iulie) 1919.
În înțelegere cu comitetul parohial din Giiumăra.

Ioli Ghilțean
adm. poprec.

Editura și tiparul tipografiei arhieicezane.